

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2002/47/EY,
annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002,
rahoitusvakuusjärjestelyistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopapereiden selvitysjärjestelmissä 19 päivänä toukokuuta 1998 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY ⁽⁵⁾ oli tärkeä edistysaskel vankkojen oikeudellisten puitteiden luomisessa maksujärjestelmien ja arvopapereiden selvitysjärjestelmille. Direktiivin täytäntöönpano on osoittanut, että on tärkeää rajoittaa tällaisissa järjestelmissä piilevää, useiden oikeudenkäyttöaluiden eri vaikutuksista johtuvaa järjestelmäriskiä ja hyödyllistä laatia yhteiset säännöt järjestelmissä perustettaville vakuuksille.
- (2) Euroopan parlamentille ja neuvostolle 11 päivänä toukokuuta 1999 antamassaan tiedonannossa rahoituspalveluista "Rahoitusmarkkinoiden puitteiden toteuttaminen: toimintasuunnitelma" komissio sitoutui laatimaan lisää vakuutta koskevia lainsäädäntöehdotuksia kuultuaan markkina-asiantuntijoita ja kansallisia viranomaisia ja kehotti etenemään vakuuksien alalla pitemmälle kuin direktiivissä 98/26/EY on säädetty.
- (3) Olisi luotava yhteisön järjestelmä raha- ja arvopaperivakuuksien antamiselle sekä panttioikeuteen että omistusoikeuteen perustuvissa järjestelyissä mukaan luettuna takaisinostosopimukset eli repot. Tämä edistää rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä ja kustannustehokkuutta ja yhteisön rahoitusjärjestelmän vakautta, mikä tukee palveluiden tarjoamisen ja pääomien liikkumisen vapautta rahoituspalveluiden yhtenäismarkkinoilla. Tässä direktiivissä keskitytään kahdenvälisiin rahoitusvakuusjärjestelyihin.

(4) Tämä direktiivi annetaan yhteisöoikeudellisissa puitteissa, jotka muodostuvat erityisesti mainitusta direktiivistä 98/26/EY ja luottolaitosten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta 4 päivänä huhtikuuta 2001 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2001/24/EY ⁽⁶⁾, vakuutusyritysten tervehdyttämisestä ja likvidaatiosta 19 päivänä maaliskuuta 2001 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2001/17/EY ⁽⁷⁾ sekä maksukyvyttömyysmenettelyistä 29 päivänä toukokuuta 2000 annetusta neuvoston asetuksesta (EY) N:o 1346/2000 ⁽⁸⁾. Tämä direktiivi on näiden aikaisempien säädösten yleisten periaatteiden mukainen eikä ristiriidassa niiden kanssa. Tällä direktiivillä täydennetään itse asiassa näitä olemassa olevia säädöksiä käsittelemällä muita asiaan liittyviä kysymyksiä ja menemällä kyseisiä säädöksiä pitemmälle niissä jo käsiteltujen erityisten kysymysten osalta.

- (5) Rahoitusvakuusjärjestelyihin liittyvän oikeusvarmuuden parantamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiettyjä maksukyvyttömyyslainsäädännön säännöksiä ei sovelleta tällaisiin järjestelyihin, varsinkaan säännöksiä, jotka estäisivät rahoitusvakuuden tehokkaan realisoinnin tai saattaisivat kyseenalaisiksi sellaisten nykyisten tekniikoiden pätevyyden kuin kahdenvälinen sulkeutuva nettoutus, lisävakuuden antaminen täydentävän vakuuden muodossa tai vakuuden korvaaminen toisella.
- (6) Tässä direktiivissä ei käsitellä oikeuksia, joita kenellä tahansa voi olla rahoitusvakuudeksi annettuihin varoihin ja jotka syntyvät muutoin kuin rahoitusvakuusjärjestelyn ehtojen nojalla ja muutoin kuin likvidaatiomenettelyn tai tervehdyttämistoimenpiteiden aloittamisen tai jatkamisen vuoksi sovellettavaksi tulevan säännöksen tai oikeussäännön perusteella, kuten erehdyksestä, virheestä tai kelpoisuuden puuttumisesta johtuva palauttaminen.
- (7) Direktiivin 98/26/EY periaatetta, jonka mukaan vakuudeksi annettuihin arvo-osuuksiin sovelletaan sen oikeudenkäyttöalueen lakia, jossa asianomainen rekisteri, vakuustili tai keskitetty talletusjärjestelmä sijaitsee, olisi laajennettava oikeusvarmuuden luomiseksi tällaisten arvopapereiden käyttöön, kun niitä pidetään hallussa rajat ylittävissä tapahtumissa ja käytetään rahoitusvakuutena tämän direktiivin mukaisesti.
- (8) Kaikki jäsenvaltiot tunnustavat tällä hetkellä *lex rei sitae*-säännön, jonka mukaan sovellettava laki päätettäessä, onko rahoitusvakuusjärjestely asianmukaisesti julkivarmistettu ja siten pätevä suhteessa sivullisiin, on sen

⁽¹⁾ EYVL C 180 E, 26.6.2001, s. 312.

⁽²⁾ EYVL C 196, 12.7.2001, s. 10.

⁽³⁾ EYVL C 48, 21.2.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 13. joulukuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 5. maaliskuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 15. toukokuuta 2002.

⁽⁵⁾ EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45.

⁽⁶⁾ EYVL L 125, 5.5.2001, s. 15.

⁽⁷⁾ EYVL L 110, 20.4.2001, s. 28.

⁽⁸⁾ EYVL L 160, 30.6.2000, s. 1.

maan laki, jossa rahoitusvakuus sijaitsee. Rahoitusvakuudeksi annettujen ja yhden tai useamman välittäjän kautta hallussa pidettyjen arvo-osuuksien sijaintipaikka olisi määriteltävä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tämän direktiivin soveltamiseen suoraan hallittuihin arvopapereihin. Jos vakuuden saajalla on pätevä ja voimassaoleva vakuusjärjestely sen maan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, jossa asiaankuuluvaa vakuustiliä ylläpidetään, järjestelyn pätevyyyteen suhteessa kilpailevaan omistusoikeuteen tai muuhun oikeuteen ja vakuuden täytäntöönpanokelpoisuuteen sovelletaan ainoastaan sen maan lainsäädäntöä. Näin vältetään ennakoimattomasta muusta lainsäädännöstä aiheutuva oikeudellinen epävarmuus.

(9) Tämän direktiivin mukaisia rahoitusvakuuksia käyttävien osapuolten hallinnollisten rasitteiden rajoittamiseksi kansallisessa lainsäädännössä olisi rahoitusvakuuden osalta oltava mahdollista asettaa ainoastaan se julkivarmistusvaatimus, että rahoitusvakuus toimitetaan, siirretään, pidetään, rekisteröidään tai muutoin osoitetaan olevaksi vakuuden saajan tai vakuuden saajan puolesta toimivan henkilön omistuksessa tai hallinnassa, sulke-matta kuitenkaan pois vakuuksiin liittyviä tekniikoita, joissa vakuuden antaja voi korvata vakuuden tai ottaa takaisin ylimääräisen vakuuden.

(10) Samoista syistä ei saisi edellyttää, että rahoitusvakuusjärjestelyn luominen, pätevyys, julkivarmistus, täytäntöönpanokelpoisuus tai todistekelpoisuus tai rahoitusvakuuden antaminen rahoitusvakuusjärjestelyn nojalla olisi riippuvainen minkään muodollisen toimen suorittamisesta, esimerkiksi minkä tahansa asiakirjan laatimisesta määrämuodossa tai erityisellä tavalla, tallettamisesta viralliseen tai julkiseen elimeen tai rekisteröimisestä julkiseen rekisteriin, ilmoittamisesta sanoma- tai aikakauslehdessä, virallisessa rekisterissä tai julkaisussa taikka muulla tavoin, ilmoittamisesta julkiselle viranomaiselle tai erityismuotoisen näytön esittämisestä, joka koskee asiakirjan tai välineen laatimispäivää, asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden määrää tai muuta seikkaa. Tässä direktiivissä on kuitenkin taattava tasapaino markkinoiden tehokkuuden sekä järjestelyn osapuolten ja sivulisten turvallisuuden välille ja vältettävä tällä tavoin muun muassa petosriskiä. Tasapaino olisi saavutettava siten, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan ne rahoitusvakuusjärjestelyt, joissa edellytetään jossakin muodossa hallinnan luovuttamista, eli rahoitusvakuuden antamista, ja joissa rahoitusvakuuden antaminen voidaan todentaa kirjallisesti tai pysyvällä tavalla tallennetulla todisteella, jonka avulla kyseinen vakuus voidaan jäljittää. Tässä direktiivissä muodollisina toimina ei olisi pidettävä toimia, joista jonkin jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään edellytyksenä muita rahoitusvälineitä kuin arvo-osuuksia koskevan vakuuden

siirtämiselle tai luomiselle; tällaisia toimia ovat siirto määrännpapereiden osalta tai merkitseminen liikkeenlaskijan rekisteriin rekisteröitävien välineiden osalta.

(11) Lisäksi tässä direktiivissä olisi suojattava ainoastaan niitä rahoitusvakuusjärjestelyjä, jotka voidaan todentaa. Todiste voidaan antaa kirjallisena tai millä tahansa muulla oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoisella tavalla, josta säädetään rahoitusvakuusjärjestelyyn sovellettavassa lainsäädännössä.

(12) Rahoitusvakuuksien käytön yksinkertaistaminen rajoittamalla hallinnollisia rasitteita tehostaa Euroopan keskuspankin ja talous- ja rahaliittoon osallistuvien kansallisten keskuspankkien rajat ylittäviä toimia, joita tarvitaan yhteisen rahapolitiikan täytäntöönpanossa. Lisäksi rahoitusvakuusjärjestelyiden rajoitetulla suojaamisella eräiltä maksukyvyttömyyslainsäädännön säännöksiltä tuetaan yleisemmin yhteistä rahapolitiikkaa, kun rahamarkkinaosapuolet tasoittavat keskenään markkinoiden kokonaislikviditeettiä käyttämällä vakuudella tuettuja rajat ylittäviä toimia.

(13) Tällä direktiivillä on tarkoitus suojata niiden rahoitusvakuusjärjestelyjen pätevyyttä, jotka perustuvat rahoitusvakuuden täyden omistusoikeuden siirtämiseen, esimerkiksi poistamalla tällaisten rahoitusvakuusjärjestelyjen (mukaan lukien takaisinostosopimusten) uudelleenluon-nehdinta vakuuksiksi.

(14) Kahdenvälisen sulkeutuvan nettoutuksen täytäntöönpanokelpoisuutta olisi suojattava, ei ainoastaan omistusoikeuteen perustuvien rahoitusvakuusjärjestelyjen (takaisinostosopimukset mukaan lukien) täytäntöönpanomekanismina vaan laajemmin, jos rahoitusvakuusjärjestelyyn kuuluu sulkeutuva nettoutus. Rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettäviä terveitä riskinhallintakäytäntöjä olisi suojattava antamalla osallistujille mahdollisuus hallita ja vähentää kaikenlaisten rahoitustoimien luottoriskejään nettoperusteisesti, niin että luottoriski lasketaan yhdistämällä kaikista vastapuolen kanssa tehdyistä toimista johtuvat arvioitavat nykyiset riskit ja kuittaamalla vastavuoroiset erät, jolloin saadaan yksittäinen kokonais-summa, jota verrataan vakuuden käypään arvoon.

(15) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa kansallisessa lainsäädännössä säädettyihin rajoituksiin tai vaatimuksiin, jotka koskevat saatavien ja velvoitteiden huomioon ottamista kuitauksessa tai nettoutuksessa esimerkiksi niiden vastavuoroisuuden tai sen perusteella, että ne on tehty ennen kuin vakuuden saaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuuden antajan koskevan likvidaatiomenettelyn tai koskevien tervehdyttämistoimenpiteiden aloittamisesta (tai mistään aloittamiseen johtavasta pakottavasta säädöksestä).

(16) Sääntelijöiden suosimaa järkevää markkinakäytäntöä, jossa rahoitusmarkkinatoimijat käyttävät täydentävää rahoitusvakuusjärjestelyä hallitakseen ja rajoittaakseen luottoriskiä suhteessa toinen toisiinsa käyttämällä luottoriskin käyvän markkina-arvon ja rahoitusvakuuden arvon markkina-arvoon arvostamiseen perustuvia laskelmia ja pyytämällä niiden mukaisesti täydentävää rahoitusvakuutta tai palauttamalla rahoitusvakuuden ylijäämä, olisi suojattava tietyiltä automaattisilta peräytymissäännöiltä. Sama koskee mahdollisuutta korvata rahoitusvakuudeksi annetut varat muilla samanarvoisilla varoilla. Tarkoituksena on pelkästään se, että täydentävän tai korvaavan rahoitusvakuuden antamista ei voida asettaa kyseenalaiseksi ainoastaan sillä perusteella, että asiaankuuluvat rahoitusvelvoitteet olivat olemassa ennen kyseisen rahoitusvakuuden antamista tai että rahoitusvakuus annettiin säädetyn ajanjakson kuluessa. Tämä ei kuitenkaan vaikuta mahdollisuuteen asettaa kansallisen lainsäädännön nojalla kyseenalaiseksi rahoitusvakuusjärjestelyä ja rahoitusvakuuden antamista osana rahoitusvakuuden alkuperäistä antamista, täydentämistä tai korvaamista, esimerkiksi jos tämä on tehty muiden velkojien vahingoittamisen tarkoituksessa (tämä koskee muun muassa toimia, jotka perustuvat petolliseen menettelyyn tai vastaavanlaisiin peräytymissääntöihin, joita mahdollisesti sovelletaan säädettyä aikana).

(17) Tässä direktiivissä säädetään nopeista ja muotoon perustumattomista täytäntöönpanomenettelyistä rahoituksen vakauden turvaamiseksi ja rahoitusvakuusjärjestelyn osapuolen tekemästä eräännyttämisestä johtuvien seurannaisvaikutusten rajoittamiseksi. Tässä direktiivissä luodaan kuitenkin tasapaino viimeksi mainittujen tavoitteiden ja vakuuden antajan ja sivullisia koskevan suojan välille vahvistamalla nimenomaisesti, että jäsenvaltiot voivat säilyttää tai ottaa käyttöön kansallisessa lainsäädännössään jälkikäteisvalvonnan, jota tuomioistuimet voivat harjoittaa rahoitusvakuuksien realisoimien tai arvostamisen ja asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden laskemisen osalta. Tällaisen valvonnan avulla oikeusviranomaisten olisi mahdollista todentaa, että realisointi tai arvostaminen on suoritettu taloudellisesti järkevällä tavalla.

(18) Vakuutena pitäisi voida käyttää rahaa sekä omistusoikeuteen että panttioikeuteen perustuvassa järjestelyssä, jos omistusoikeuteen perustuvan järjestelyn suojana on nettoutuksen tunnustaminen ja panttioikeuteen perustuvan järjestelyn suojana on rahavakuuden panttaaminen. Rahalla tarkoitetaan ainoastaan tilille hyvitettyä rahaa tai vastaavanlaisia rahasaatavia (kuten rahamarkkinatalletuksia), joten setelit nimenomaisesti suljetaan ulkopuolelle.

(19) Tässä direktiivissä säädetään määräämisoikeudesta, kun kyseessä on panttioikeuteen perustuva rahoitusvakuusjärjestely, mikä lisää tällaisesta pantattujen arvo-paperien uudelleen käyttämisestä johtuvaa rahoitusmarkkinoiden likviditeettiä. Uudelleen käyttäminen ei kuitenkaan saisi estää soveltamasta varojen erillään pitämistä ja

velkojien epäoikeudenmukaista kohtelua koskevaa kansallista lainsäädäntöä.

- (20) Tämä direktiivi ei rajoita rahoitusvakuudeksi annettujen rahoitusvälineiden sopimusehtojen toimintaa ja vaikutuksia, kuten liikkeeseenlaskuehdoissa olevia oikeuksia, velvoitteita ja muita ehtoja, eikä tällaisten välineiden liikkeeseenlaskijoiden ja haltijoiden välillä sovellettavia muita oikeuksia, velvoitteita ja muita ehtoja.
- (21) Tämä säädös ei loukkaa perusoikeuksia ja noudattaa erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja periaatteita.
- (22) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitetta, joka on luoda vähimmäisjärjestely rahoitusvakuuden käytön osalta, koska se voidaan toimen laajuuden ja vaikutuksen vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Aihe ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä säädetään yhteisön säännöstöstä, jota sovelletaan rahoitusvakuusjärjestelyihin, jotka täyttävät 2 ja 5 kohdassa tarkoitettut vaatimukset, sekä 4 ja 5 kohdassa säädetyn mukaisesti annettuihin rahoitusvakuuksiin.

2. Vakuuden saajan ja vakuuden antajan on kummankin kuuluttava johonkin seuraavista ryhmistä:

- a) viranomainen (lukuun ottamatta julkisyhteisöjen takaamia yrityksiä, jolleivät ne kuulu b—e ryhmään), mukaan lukien:
- i) jäsenvaltioiden julkisen sektorin elimet, joiden tehtävänä on hoitaa valtion velkaa tai jotka osallistuvat valtion velan hoitoon; ja
  - ii) jäsenvaltioiden julkisen sektorin elimet, joilla on lupa pitää asiakastilejä;
- b) keskuspankki, Euroopan keskuspankki, Kansainvälinen järjestelypankki, luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY⁽¹⁾ 1 artiklan yhdeksännessätoista luetelmakohdassa määritelty monenkeskinen kehitys pankki, Kansainvälinen valuuttarahasto ja Euroopan investointipankki;

⁽¹⁾ EYVL L 126, 26.5.2000, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2000/28/EY (EYVL L 275, 27.10.2000, s. 37).

c) rahoituslaitos, jonka toiminnan vakautta valvotaan, mukaan lukien:

- i) direktiivin 2000/12/EY 1 artiklan 1 kohdassa määritelty luottolaitos, mukaan lukien kyseisen direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa luetteloidut laitokset;
- ii) sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/22/ETY⁽¹⁾ 1 artiklan 2 kohdassa määritelty sijoituspalveluyritys;
- iii) direktiivin 2000/12/EY 1 artiklan 5 kohdassa määritelty rahoituslaitos;
- iv) muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/49/ETY⁽²⁾ 1 artiklan a alakohdassa määritelty vakuutusyritys ja henkivakuutuksen ensivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 10 päivänä marraskuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/96/ETY⁽³⁾ 1 artiklan a alakohdassa määritelty vakuutusyritys;
- v) arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 20 päivänä joulukuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY⁽⁴⁾ 1 artiklan 2 kohdassa määritelty arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittava yritys (yhteissijoitusyritys);
- vi) direktiivin 85/611/ETY 1 a artiklan 2 kohdassa määritelty rahastoyhtiö;

d) direktiivin 98/26/EY 2 artiklan c luetelmakohdassa määritelty keskuksena toimiva vastapuoli, d luetelmakohdassa määritelty selvitysosaapuoli tai e luetelmakohdassa määritelty selvitysyhteisö, mukaan lukien samanlaiset laitokset, joita säännellään kansallisella lainsäädännöllä ja jotka toimivat futuuri-, optio- ja johdannaismarkkinoilla, siltä osin kuin kyseinen direktiivi ei kata niitä, sekä muu kuin luonnollinen henkilö, joka toimii jonkun yhden tai useamman henkilön uskottuna miehenä tai edustajana, mukaan lukien joukko-velkakirjojen haltijat tai muiden arvopaperisoitujen velan muotojen haltijat tai a—d alakohdassa määritellyt laitokset;

e) muu kuin luonnollinen henkilö, mukaan luettuna yritykset ja yhtymät, joista ei ole muodostettu yhtiöitä edellyttäen, että toinen osapuoli on a—d alakohdassa määritelty laitos.

3. Jäsenvaltiot voivat jättää rahoitusvakuusjärjestelyt tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos yksi osapuolista on 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu henkilö.

⁽¹⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY (EYVL L 290, 17.11.2000, s. 27).

⁽²⁾ EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY.

⁽³⁾ EYVL L 360, 9.12.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY.

⁽⁴⁾ EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/108/EY (EYVL L 41, 13.2.2002, s. 35).

Jos jäsenvaltiot käyttävät tätä mahdollisuutta, niiden on ilmoitettava tästä komissiolle, joka ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille.

4. a) Annettavan rahoitusvakuuden on muodostuttava rahasta tai rahoitusvälineistä.

b) Jäsenvaltiot voivat jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle rahoitusvakuudet, jotka muodostuvat vakuuden antajan omista osakkeista, konsolidoiduista tilinpäätöksistä perustamissopimuksen nojalla 13 päivänä kesäkuuta 1983 annetussa seitsemännessä neuvoston direktiivissä 83/349/ETY⁽⁵⁾ tarkoitettujen sidosyritysten osakkeista ja sellaisten yritysten osakkeista, joiden ainoa tarkoitus on omistaa vakuuden antajan liiketoiminnalle olennaisia tuotantovälineitä tai omistaa kiinteää omaisuutta.

5. Tätä direktiiviä sovelletaan rahoitusvakuuteen sitten, kun se on annettu ja tämä voidaan todentaa kirjallisesti.

Rahoitusvakuuden antamisesta esitettävästä todisteesta on voitava tunnistaa, mitä rahoitusvakuutta todiste koskee. Tätä varten riittävä todiste on, että arvo-osuusvakuus on hyvitetty asiaan kuuluvalla tilillä tai se muodostaa hyvityserän vakuustilillä ja että rahavakuus on hyvitetty nimetyllä tilillä tai se muodostaa hyvityserän nimetyllä tilillä.

Direktiiviä sovelletaan rahoitusvakuusjärjestelyihin, jos järjestely voidaan todentaa kirjallisesti tai oikeudellisesti vastaavalla tavalla.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) 'rahoitusvakuusjärjestelyllä' omistusoikeuden siirtävää rahoitusvakuusjärjestelyä tai panttioikeuteen perustuvaa rahoitusvakuusjärjestelyä riippumatta siitä, koskevatko näitä pääsopimus tai yleiset sopimusehdot;

b) 'omistusoikeuden siirtävällä rahoitusvakuusjärjestelyllä' järjestelyä, mukaan luettuna takaisinostosopimukset, jossa vakuuden antaja siirtää rahoitusvakuuden täyden omistusoikeuden vakuuden saajalle varmistaakseen tai muutoin kattaakseen asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden suorittamisen;

c) 'panttioikeuteen perustuvalla rahoitusvakuusjärjestelyllä' järjestelyä, jossa vakuuden antaja antaa rahoitusvakuuden pantin muodossa vakuuden saajalle tai tämän hyväksi ja jossa rahoitusvakuuden täysi omistusoikeus säilyy vakuuden antajalla, kun vakuusoikeus perustetaan;

⁽⁵⁾ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/65/EY (EYVL L 283, 27.10.2001, s. 28).

- d) 'rahalla' minkä tahansa valuutan määräiselle tilille maksettua rahaa tai vastaavanlaisia rahasaatavia, kuten rahamarkkinatalletuksia;
- e) 'rahoitusvälineillä' yhtiöiden osakkeita ja muita yhtiöiden osakkeita vastaavia arvopapereita ja joukkovelkakirjalainoja ja muita velkasitoumuksia, jos ne ovat siirtokelpoisia pääomamarkkinoilla, ja kaikkia muita arvopapereita, joilla tavallisesti käydään kauppaa ja jotka antavat oikeuden hankkia tällaisia osakkeita, joukkovelkakirjoja tai muita arvopapereita merkitsemällä, ostamalla tai vaihtamalla tai jotka edellyttävät rahamaksua, lukuun ottamatta maksuvälineitä, mukaan lukien yhteissijoitusyritysten osuuksia, rahamarkkinavälineitä ja edellä mainittuihin liittyviä saatavia tai oikeuksia;
- f) 'asiaankuuluvilla rahoitusvelvoitteilla' velvoitteita, joiden vakuutena on rahoitusvakuusjärjestely ja jotka edellyttävät rahasuoritusta ja/tai rahoitusvälineen toimittamista;

Asiaankuuluvat rahoitusvelvoitteet voivat muodostua kokonaan tai osittain seuraavista:

- i) nykyisistä tai tulevista, todellisista tai ehdollisista taikka mahdollisista velvoitteista, mukaan lukien pääsopimuksesta tai vastaavasta järjestelystä johtuvat velvoitteet;
- ii) muun henkilön kuin vakuuden antajan velvoitteista vakuuden saajaa kohtaan; tai
- iii) tiettyyn luokkaan tai lajiin kuuluvista, ajoittain syntyvistä velvoitteista.
- g) 'arvo-osuusvakuudella' rahoitusvakuusjärjestelyn nojalla annettua rahoitusvakuutta, joka muodostuu rahoitusvälineistä, joiden omistusoikeuden osoittaa välittäjän ylläpitäminen tai hänen puolestaan ylläpidettyyn rekisteriin tai tiliin tehty merkintä;
- h) 'asiaan kuuluvalla tilillä' rahoitusvakuusjärjestelyyn kuuluvan arvo-osuusvakuuden yhteydessä rekisteriä tai tiliä, jota voi ylläpitää vakuuden saaja ja johon tehdään merkinnät, joilla kyseinen arvo-osuusvakuus annetaan vakuuden saajalle;
- i) 'vastaavalla vakuudella':
- i) rahan osalta saman määrän maksamista samassa valuutassa;
- ii) rahoitusvälineiden osalta saman liikkeeseenlaskijan tai velallisen rahoitusvälineitä, jotka kuuluvat samaan emisioon tai luokkaan ja joiden nimellismäärä, valuuttalaji ja kuvaus ovat samat, tai jos rahoitusvakuusjärjestely edellyttää muiden varojen siirtoa jonkin rahoitusvakuudeksi annettuihin rahoitusvälineisiin liittyvän tai niihin vaikuttavan tapahtuman jälkeen, näitä muita varoja;
- j) 'likvidaatiomenettelyllä' kokonaismenettelyä, johon kuuluu varojen realisoiminen ja tuoton jakaminen velkojille, osakkaille tai jäsenille ja joka edellyttää hallinto- tai oikeusviranomaisten osallistumista, mukaan lukien tilanteet, joissa

kokonaismenettely päätetään akordilla tai muulla vastaavalla toimella, riippumatta siitä, perustuuko se maksukyvyttömyyteen vai onko se vapaaehtoinen vai pakollinen;

- k) 'tervehdyttämistoimenpiteillä' toimenpiteitä, jotka edellyttävät hallinto- tai oikeusviranomaisten osallistumista ja joiden tarkoituksena on säilyttää tai palauttaa rahoitustilanne ja jotka vaikuttavat sivullisten jo olemassa oleviin oikeuksiin, mukaan lukien muun muassa toimenpiteet, jotka edellyttävät maksun tai täytäntöönpanotoimen lykkäämistä tai saatavien alentamista;
- l) 'täytäntöönpanoon oikeuttavalla tapahtumalla' eräännyttämistäpahtumaa tai osapuolten välillä sovittua muuta samanlaista tapahtumaa, jonka tapahduttua vakuuden saajalla on rahoitusvakuusjärjestelyn tai lain nojalla oikeus muuttaa rahoitusvakuus rahaksi tai ottaa se omaisuudekseen tai sulkeutuvaa nettoutusta koskeva lauseke tulee sovellettavaksi;
- m) 'määräämis-oikeudella' vakuuden saajan oikeutta määrätä panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn nojalla annettua rahoitusvakuudesta sen omistajana ja luovuttaa se panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn ehtojen mukaisesti;
- n) 'sulkeutuvaa nettoutusta koskevalla lausekkeella' rahoitusvakuusjärjestelyn tai sellaisen järjestelyn, johon rahoitusvakuusjärjestely kuuluu, säännöstä tai, jos tällaista ei ole, mitä tahansa lain säännöstä, jonka nojalla täytäntöönpanoon oikeuttavan tapahtuman tapahduttua joko nettoutus- tai kuittaustoimen avulla taikka muutoin:
- i) osapuolten velvoitteet eräännytetään heti ja ilmaistaan velvoitteena maksaa niiden arvioitua käypää arvoa vastaava määrä tai lakkautetaan ja korvataan velvoitteella maksaa sellainen määrä; ja/tai
- ii) selvitetään, mitä kumpikin osapuoli on velkaa toiselle tällaisten velvoitteiden nojalla, ja se osapuoli, joka on enemmän velkaa toiselle osapuolelle, maksaa erotusta vastaavan nettosumman.

2. Tässä direktiivissä olevat viittaukset "annettuun" rahoitusvakuuteen tai rahoitusvakuuden "antamiseen" viittaavat rahoitusvakuuden toimittamiseen, siirtämiseen, pitämiseen, rekisteröimiseen tai muuten sen osoittamiseen, että rahoitusvakuus on vakuuden saajan tai vakuuden saajan puolesta toimivan henkilön omistuksessa tai hallinnassa. Vakuuden antajan oikeus rahoitusvakuuden korvaamiseen toisella tai rahoitusvakuuden ylijäämän takaisin ottamiseen ei vaikuta siihen, että rahoitusvakuus on annettu vakuuden saajalle tässä direktiivissä mainitun mukaisesti.

3. Tässä direktiivissä olevat viittaukset "kirjalliseen" sisältävät sähköiset ja kaikilla muilla pysyvillä tavoilla tehdyt tallennukset.

3 artikla

Muodolliset vaatimukset

1. Jäsenvaltiot eivät saa edellyttää, että rahoitusvakuusjärjestelyn luominen, pätevyys, julkivarmistus, täytäntöönpanokelpoisuus ja todistekelpoisuus tai rahoitusvakuuden antaminen rahoitusvakuusjärjestelyn nojalla olisi riippuvainen minkään muodollisen toimen suorittamisesta.

2. Edellä 1 kohdan säännösten rajoittamatta tätä direktiiviä sovelletaan rahoitusvakuuteen vasta sitten, kun se on annettu ja antamisesta voidaan esittää kirjallinen todiste ja jos rahoitusvakuusjärjestelystä on esittää kirjallinen tai oikeudellisesti vastaava todiste.

4 artikla

Rahoitusvakuusjärjestelyjen täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että täytäntöönpanoon oikeuttavan tapahtuman toteutuessa vakuuden saajan on voitava realisoida seuraavin tavoin kaikki panttioikeuteen perustuvassa rahoitusvakuusjärjestelyssä ja sen ehtojen mukaisesti annetut rahoitusvakuudet:

- a) rahoitusvälineet myymällä tai omaksiottamalla ne ja kuittaamalla niiden arvo asiaankuuluvia rahoitusvelvoitteita vastaan tai käyttämällä se niiden suorittamiseen;
- b) raha kuittaamalla määrä asiaankuuluvia rahoitusvelvoitteita vastaan tai käyttämällä se niiden suorittamiseen.

2. Omaksiottaminen on mahdollista ainoastaan jos

- a) osapuolet ovat sopineet siitä panttioikeuteen perustuvassa rahoitusvakuusjärjestelyssä; ja
- b) osapuolet ovat sopineet panttioikeuteen perustuvassa rahoitusvakuusjärjestelyssä rahoitusvälineiden arvostamisesta.

3. Jäsenvaltioita, jotka eivät salli omaksiottamista 27 päivänä kesäkuuta 2002, ei velvoiteta tunnustamaan omaksiottamista.

Jos jäsenvaltiot käyttävät tätä vaihtoehtoa, niiden on ilmoitettava siitä komissiolle, joka puolestaan ilmoittaa siitä toisille jäsenvaltioille.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusvakuuden realisointitavat eivät, ellei panttioikeuteen perustuvassa rahoitusvakuusjärjestelyssä sovituista ehdoista muuta johdu, edellytä, että:

- a) realisointiaikomuksesta on etukäteen ilmoitettu;
- b) tuomioistuin, viranomainen tai muu henkilö hyväksyy realisointiehtot;
- c) realisointi tapahtuu julkisella huutokaupalla tai muulla säädettyllä tavalla; tai

d) mikään lisäaika on kulunut.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoitusvakuusjärjestely voi tulla voimaan ehtojensa mukaisesti vakuuden antajan tai vakuuden saajan koskevan likvidaatiomenettelyn tai koskevien tervehdyttämistoimenpiteiden aloittamisesta tai jatkamisesta riippumatta.

6. Tämä artikla sekä 5, 6 ja 7 artikla eivät rajoita sellaisen kansallisessa lainsäädännössä säädetyn vaatimuksen soveltamista, jonka mukaan rahoitusvakuuden realisointi tai arvostaminen ja asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden laskeminen suoritetaan taloudellisesti järkevällä tavalla.

5 artikla

Rahoitusvakuuden määräämisoikeus panttioikeuteen perustuvissa rahoitusvakuusjärjestelyissä

1. Siltä varalta että ja siltä osin kuin panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn ehdoissa niin määrätään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuuden saajalla on oikeus käyttää määräämisoikeuttaan panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn nojalla annettuun rahoitusvakuuteen.

2. Jos vakuuden saaja käyttää määräämisoikeutta, hänelle syntyy velvoite siirtää vastaava vakuus alkuperäisen rahoitusvakuuden korvaamiseksi viimeistään panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn piiriin kuuluvien asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden suorittamista koskevana eräpäivänä.

Vakuuden saajan on vaihtoehtoisesti asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden suorittamisen eräpäivänä joko siirrettävä vastaava vakuus tai, jos ja kun panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn ehdoissa niin määrätään, kuitattava vastaavan vakuuden arvo asiaankuuluvia rahoitusvelvoitteita vastaan tai käyttämällä se niiden suorittamiseen.

3. Edellä 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa kuvatun velvoitteen mukaisesti siirrettyä vastaavaa vakuutta koskee sama panttioikeuteen perustuva rahoitusvakuussopimus kuin alkuperäistä rahoitusvakuutta, ja sitä käsitellään kuin se olisi annettu panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn nojalla samaan aikaan kuin alkuperäinen rahoitusvakuus annettiin ensimmäisen kerran.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuuden saajan rahoitusvakuuden käyttö tämän artiklan mukaisesti ei mitätöi panttioikeuteen perustuvan rahoitusvakuusjärjestelyn mukaisia vakuuden saajan oikeuksia vakuuden saajan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa kuvatun velvoitteen mukaisesti siirtämän rahoitusvakuuden osalta tai estä niiden toimeenpanoa.

5. Jos täytäntöönpanoon oikeuttava tapahtuma sattuu 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa kuvatun velvoitteen ollessa suorittamatta, velvoitetta voi koskea sulkeutuvaa nettoutusta koskeva ehto.

6 artikla

Omistusoikeuden siirtävän rahoitusvakuusjärjestelyn tunnustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että omistusoikeuden siirtävä rahoitusvakuusjärjestely voi tulla voimaan ehtojensa mukaisesti.

2. Jos täytäntöönpanoon oikeuttava tapahtuma sattuu sellaiseen aikaan, jolloin vakuuden saaja ei ole vielä täyttänyt veloitetta siirtää vastaava vakuus rahoitusvakuusjärjestelyn mukaisesti, veloitetta voi koskea sulkeutuvaa nettoutusta koskeva ehto.

7 artikla

Sulkeutuvaa nettoutusta koskevien säännösten tunnustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sulkeutuvaa nettoutusta koskeva lauseke voi tulla voimaan ehtojensa mukaisesti:

- a) riippumatta vakuuden antajaa tai vakuuden saajaa tai kumpaakin koskevan likvidaatiomenettelyn tai koskevien tervehdyttämistoimien aloittamisesta tai jatkumisesta; ja/tai
- b) riippumatta mahdollisesta oikeuksien tai oikeuksiin liittyvästä väitetystä siirrosta, ulosmittauksesta tai muusta valinnanrajoituksesta tai muusta luovuttamisesta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sulkeutuvaa nettoutusta koskevan ehdon soveltamista ei koske mikään 4 artiklan 4 kohdassa mainituista vaatimuksista, elleivät osapuolet ole toisin sopineet.

8 artikla

Maksukyvyttömyyssäännöksiä, joita ei sovelleta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoitusvakuusjärjestelyä ja rahoitusvakuuden antamista sellaisen järjestelyn mukaisesti ei voida julistaa mitättömäksi tai pätemättömäksi tai peräyttää ainoastaan sen perusteella, että rahoitusvakuusjärjestely on toteutunut tai että rahoitusvakuus on annettu:

- a) likvidaatiomenettelyn tai tervehdyttämistoimenpiteiden aloittamispäivänä, mutta ennen kyseistä aloittamista koskevaa määräästä tai päätöstä; tai
- b) tällaisen menettelyn tai tällaisten toimenpiteiden alkamista edeltävän säädetyin ja menettelyn tai toimenpiteiden alkamisajankohdan taikka ajankohdan, jolloin tällaisen menettelyn tai tällaisten toimenpiteiden kuluessa annetaan määräys tai tehdään päätös tai ryhdytään muuhun toimeen tai sattuu muu tapahtuma, mukaan määrättyvän ajanjakson aikana.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun rahoitusvakuusjärjestely tai asiaankuuluva rahoitusvelvoite on syntynyt tai rahoitusvakuus on annettu likvidaatiomenettelyn tai tervehdyt-

tämistoimenpiteiden alkamispäivänä mutta niiden aloittamisen jälkeen, se on oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoinen ja sivullisia sitova, jos vakuuden saaja voi todistaa, ettei hän ollut tietoinen eikä hänen olisi pitänyt olla tietoinen sellaisen menettelyn tai sellaisten toimenpiteiden aloittamisesta.

3. Jos rahoitusvakuusjärjestely sisältää:

- a) veloitteen antaa rahoitusvakuus tai lisärahoitusvakuus muutosten ottamiseksi huomioon rahoitusvakuuden arvossa tai asiaankuuluvien rahoitusvelvoitteiden määrässä, tai
- b) oikeuden ottaa takaisin rahoitusvakuus antamalla korvaukseksi tai vaihdossa asiallisesti samanarvoinen rahoitusvakuus,

jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoitusvakuuden, lisärahoitusvakuuden tai korvaavan rahoitusvakuuden antamista tällaisen veloitteen tai oikeuden nojalla ei pidetä mitättömänä tai peräytettä tai julisteta pätemättömäksi ainoastaan sillä perusteella, että:

- i) sellaisen vakuuden antaminen on tehty likvidaatiomenettelyn tai tervehdyttämistoimenpiteiden aloittamispäivänä mutta ennen kyseistä aloittamista koskevaa määräästä tai päätöstä tai tällaisen menettelyn tai tällaisten toimenpiteiden alkamista edeltävän säädetyin ja likvidaatiomenettelyn tai tervehdyttämistoimenpiteiden alkamisajankohdan taikka ajankohdan, jolloin tällaisen menettelyn tai tällaisten toimenpiteiden kuluessa annetaan määräys tai tehdään päätös tai ryhdytään muuhun toimeen tai sattuu muu tapahtuma, mukaan määrättyvän ajanjakson aikana; ja/tai
- ii) asiaankuuluvat rahoitusvelvoitteet syntyivät ennen rahoitusvakuuden, lisärahoitusvakuuden tai korvaavan rahoitusvakuuden antamispäivää.

4. Tällä direktiivillä ei vaikuteta kansallisen maksukyvyttömyyslainsäädännön yleisiin sääntöihin sellaisten liiketoimien pätemättömäksi tekemisen osalta, jotka on tehty 1 kohdan b alakohdassa ja 3 kohdan i alakohdassa mainitun säädetyin ajanjakson aikana, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamiseen.

9 artikla

Lainvalinta

1. Kysymyksiin, jotka liittyvät 2 kohdassa tarkemmin mainittuihin asioihin arvo-osuusvakuuden osalta, sovelletaan sen maan lakia, jossa asiaan kuuluvaa tiliä ylläpidetään. Viitauksella jonkin maan lakiin tarkoitetaan sen kansallista oikeutta, eikä siinä oteta huomioon säännöstä, jonka nojalla olisi tukeuduttava toisen maan lakiin asianomaista kysymystä ratkaistaessa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut asiat ovat:

- a) arvo-osuusvakuuden oikeudellinen luonne ja esineoikeudelliset vaikutukset;

- b) arvo-osuusvakuutta koskevan rahoitusvakuusjärjestelyn julkivarmistusta koskevat vaatimukset ja arvo-osuusvakuuden antaminen tällaisen järjestelyn nojalla sekä yleisemmin, niiden edellytysten täyttäminen, jotka ovat tarpeen tällaisen järjestelyn ja vakuuden antamisen voimaantulolle sivullisiin nähden;
- c) syrjäyttääkö kilpaileva omistusoikeus tai muu oikeus henkilön omistusoikeuden tai muun oikeuden tällaiseen arvo-osuusvakuuteen vai syrjäytykö se tähän oikeuteen nähden taikka onko saanto tapahtunut vilpittömässä mielessä;
- d) arvo-osuusvakuuden realisoimisen edellytykset täytäntöönpanoon oikeuttavan tapahtuman jälkeen.

10 artikla

Komission kertomus

Komission on viimeistään 27 päivänä joulukuuta 2006 esitettävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus tämän direktiivin ja erityisesti 1 artiklan 3 kohdan, 4 artiklan 3 kohdan ja 5 artiklan soveltamisesta sekä tarvittaessa ehdotuksia direktiivin tarkistamiseksi.

11 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan

ennen 27 päivää joulukuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

13 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 6 päivänä kesäkuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. M. BIRULÉS Y BERTRÁN